

**Informator o egzaminie
potwierdzającym
kwalifikacje zawodowe**

Opiekun medyczny

Warszawa 2011

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie.**

Wstęp

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca Państwu uwadze kolejny informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w zawodzie *Opiekun medyczny*.

Podstawą prawną egzaminu jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83; poz. 562, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2007 r. Nr 124 poz.860, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. z 2010 r. Nr 103, poz. 652 z późn. zm.).

Informator, który przygotowaliśmy, ma charakter przede wszystkim praktyczny – chcemy za jego pomocą dać Państwu możliwość przyjrzenia się, w jaki sposób zapisy prawa oświatowego dotyczącego systemu egzaminów zewnętrznych w dwuletnim kształceniu zawodowym przekładają się na konkrety, czyli na:

- opis wymagań, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu,
- opis warunków koniecznych do zdania egzaminu,
- opis struktury egzaminu w jego części pisemnej i praktycznej wraz z wymaganiami egzaminacyjnymi i przykładowymi kryteriami oceniania,
- przykłady zadań wraz z odpowiedziami.

Informator o egzaminie zawodowym kierujemy do tych uczniów szkół zawodowych, którzy po ukończeniu szkoły przystąpią do egzaminu przed zewnętrzną komisją egzaminacyjną, żeby potwierdzić dyplomem kwalifikacje w zawodzie, w którym odbywali kształcenie.

Informacje o umiejętnościach zawodowych, które będą potwierdzane na egzaminie, pozwolą nauczycielom właściwie ukierunkować kształcenie, a pracodawcom prezentują poziom kwalifikacji zawodowych absolwentów szkół legitymujących się dyplomem. Służyć też mogą teoretykom i praktykom kształcenia zawodowego jako istotna pomoc w projektowaniu modeli zawodów przewidywanych do kształcenia i doskonalenia zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym oraz systemach zatrudnienia.

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE.....	5
1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu.....	6
2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?.....	6
3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin.....	7
4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?.....	8
5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?.....	8
II. ETAP PISEMNY EGZAMINU.....	9
1. Organizacja i przebieg.....	9
2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I.....	11
3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II.....	23
4. Odpowiedzi do przykładowych zadań.....	27
III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU.....	28
1. Organizacja i przebieg.....	28
2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania.....	30
3. Przykład zadania do tematu:	33
IV. ZAŁĄCZNIKI.....	39
1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu.....	39
2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego.....	43

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany jeden raz w ciągu roku szkolnego – w okresie od czerwca do sierpnia, w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej.

Dla absolwentów szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu, egzamin zawodowy jest przeprowadzany w okresie od stycznia do marca, w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej.

Termin egzaminu zawodowego, dyrektor Komisji Centralnej ustala i ogłasza na stronie internetowej Komisji Centralnej nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są od następnego tygodnia po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - od następnego tygodnia po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego i praktycznego może być wydłużony, a warunki i forma przeprowadzenia egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

Szczegółowe informacje o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzenia egzaminu zawodowego opracowuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i ogłasza ją na stronie internetowej CKE nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy.

1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części: część I obejmuje sprawdzenie wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w danym zawodzie, a część II – sprawdzenie wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa. W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań. Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza określony zakres praktycznych umiejętności dla zawodu wynikających z tematów zadań ustalonych w standardzie wymagań egzaminacyjnych. W tym etapie zdający powinien wykonać zadanie egzaminacyjne w formie testu praktycznego. Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i nie dłuższy niż 240 minut.

2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe z (Dz. U. z 2010 r. Nr 103, poz. 652 z późn. zm.). Teksty standardów wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów zostały zamieszczone w oddzielnie opublikowanym załączniku do w/w rozporządzenia. Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu. Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części I ujęto w trzech obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,
- bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Umiejętności sprawdzane w części II ujęto w dwóch obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności przyporządkowano do czterech obszarów wymagań:

- planowanie czynności związanych z wykonaniem zadania,
- organizowanie stanowiska pracy,
- wykonywanie zadania egzaminacyjnego z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- prezentowanie efektu wykonanego zadania.

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań w etapie pisemnym będzie wiązał się ściśle z tym obszarem.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach II. i III. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale IV niniejszego informatora.

3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin?

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt. Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym oceniany będzie sposób wykonania zadania praktycznego oraz jego efekt, zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych w zadaniu kryteriów wykonania pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów. Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla etapu pisemnego i etapu praktycznego.

Zdający, który zdał egzamin otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły.

4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?

Zdający powinien:

1. Ukończyć szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83; poz. 562 z późn. zm.)
3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość.

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących m.in. możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
- udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

II. ETAP PISEMNY EGZAMINU

1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się informacje o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę i zawiera:

- miejsce na wpisanie symbolu cyfrowego zawodu i oznaczenia wersji arkusza egzaminacyjnego (ze strony tytułowej arkusza egzaminacyjnego),
- miejsce, którym należy zamieścić numer PESEL,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem kratek A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim błędów. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”. Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

UWAGA!

Jeśli jesteś egzaminowanym o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w KARCIE ODPOWIEDZI.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w KARCIE ODPOWIEDZI zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją KARTĘ ODPOWIEDZI. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania KARTY ODPOWIEDZI.

2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

1.1. stosować terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, higieny i promocji zdrowia,

czyli:

- *stosować terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, np.: anatomia czynnościowa, tkanka, narząd, układ krwionośny, metabolizm, niewydolność oddechowa, stomia,*
- *stosować terminologię z zakresu higieny i promocji zdrowia, np.: aktywność fizyczna, czynniki ryzyka, profilaktyka.*

Przykładowe zadanie 1.

Podstawowy element budowy ludzkiego organizmu, w którym przebiegają wszystkie podstawowe procesy życiowe to

- A. komórka.
- B. tkanka.
- C. nabłonek.
- D. mięsień.

1.2. posługiwać się podstawową terminologią z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii, pielęgniarstwa i pielęgnowania,

czyli:

- *posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii, np.: komunikacja niewerbalna, asertywność, resocjalizacja, aktywność społeczna,*
- *posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu pielęgniarstwa i działań pielęgnacyjnych, np.: iniekcja, sterylizacja, pielęgnacja aktywizująca, asekuracja, aseptyka.*

Przykładowe zadanie 2.

Postępowanie bezbakteryjne polegające na posługiwaniu się sprzętem i materiałem wyjałowionym to

- A. aseptyka.
- B. antyseptyka.
- C. sanityzacja.
- D. dezynfekcja.

1.3. rozpoznawać układy i narządy człowieka,

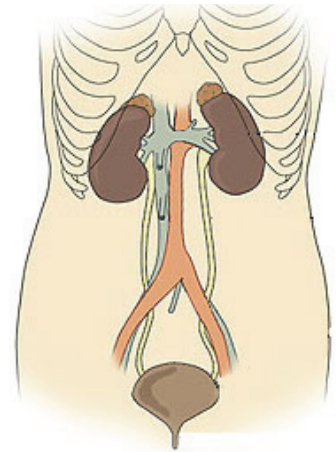
czyli:

- *rozpoznawać układy i narządy człowieka, na podstawie opisów, rysunków i zdjęć, np.: układ trawienny, układ nerwowy, serce, żołądek.*

Przykładowe zadanie 3.

Jaki układ organizmu człowieka przedstawiono na rysunku?

- A. Rozrodczy.
- B. Moczowy.
- C. Limfatyczny.
- D. Pokarmowy.

1.4. określać wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka,

czyli:

- *określać wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka, np.: hałasu, promieniowania nadfioletowego, zanieczyszczenia gleby i wód fluorem, pestycydami, metalami ciężkimi, zanieczyszczenia powietrza związkami siarki i azotu, pyłami,*
- *określać wpływ czynników środowiskowych na układy i narządy człowieka, np.: stan układu oddechowego, układu krążenia, układu immunologicznego, narządu słuchu.*

Przykładowe zadanie 4.

Wykorzystywanie w gospodarstwie domowym wody zanieczyszczonej ściekami bytowymi grozi zakażeniem

- A. gruźlicą i tężcem.
- B. błonicą i ospą wietrzną.
- C. gorączką reumatyczną i odrą.
- D. dudem brzuszny i glistą ludzką.

1.5. określać drogi szerzenia się chorób,

czyli:

- *określać drogi szerzenia się chorób, np.: wirusowego zapalenia wątroby, gruźlicy, kiły, grypy,*
- *określać drogi i mechanizmy przenoszenia zakażenia, np.: zakażenie drogą pokarmową, kropelkową, zakażenie wertykalne, przez zakażoną krew.*

Przykładowe zadanie 5.

Podstawową drogą szerzenia się wirusowego zapalenia wątroby typu A jest droga

- A. pokarmowa.
- B. kropelkowa.
- C. przez kontakty seksualne.
- D. przez kontakt z zakażoną krwią.

1.6. określać przeznaczenie sprzętu, narzędzi i przyborów stosowanych podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,

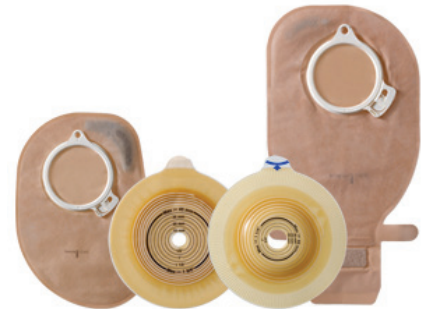
czyli:

- *określać przeznaczenie sprzętu, narzędzi i przyborów stosowanych do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, np.: zmiany pozycji w łóżku, karmienia, toalety ciała,*
- *rozróżniać sprzęt, narzędzia i przybory stosowane do wykonywania czynności pielęgnacyjnych, np.: zgłębnik żołądkowy, worek do stomii, materac przeciwodleżynowy, maty ślizgowe, bańki lekarskie.*

Przykładowe zadanie 6.

Do czego przeznaczony jest sprzęt przedstawiony na rysunku?

- A. Zbiórki moczu.
- B. Przechowywania gazików.
- C. Pobierania płwociny.
- D. Zabezpieczania stomii.

1.7. określać przeznaczenie podstawowego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego,

czyli:

- *określać przeznaczenie podstawowego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego, np.: protez, stabilizatorów, pionizatorów,*
- *rozróżniać podstawowy sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, np.: balkoniki, kule,*
- *nosidła, drabinki.*

Przykładowe zadanie 7.

Sprzęt, który stosuje się do pionizacji osób z niedowładami kończyn dolnych oraz tułowia przedstawiony jest na rysunku oznaczonym literą

A.

B.

C.

D.

1.8. rozróżniać podstawowe procesy patologiczne i wskazywać ich przyczyny,

czyli:

- *rozróżniać najczęściej występujące procesy patologiczne, np.: cukrzycę, chorobę wrzodową żołądka,*
- *wskazywać przyczyny procesów patologicznych, np.: zmiany miażdżycowe tętnic, nadciśnienie tętnicze, zakażenia bakteryjne i wirusowe, czynniki genetyczne.*

Przykładowe zadanie 8.

Powstaniu zawału mięśnia sercowego w największym stopniu sprzyja

- A. dieta niskocholesterolowa.
- B. miażdżyca tętnic, napięcie psychiczne.
- C. duża aktywność fizyczna.
- D. nieregularne odżywianie, czynniki genetyczne.

1.9. rozróżniać zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne i pielęgniarские,

czyli:

- *rozróżniać zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne, np.: zmiana bielizny osobistej, pościelowej, dezynfekcja przyborów, toaleta poranna, oklepywanie,*
- *rozróżniać zabiegi pielęgnacyjne i pielęgniarские, np.: wykonanie iniekcji, zmiana opatrunku, wykonanie kompresu, nacieranie.*

Przykładowe zadanie 9.

Zabiegiem pielęgniarским jest

- A. czyszczenie zewnętrznego przewodu słuchowego.
- B. zakładanie czepca przeciw wszawicy.
- C. wykonanie okładu ochładzającego.
- D. podanie leku drogą dożylną.

1.10. rozpoznawać problemy opiekuńcze osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,

czyli:

- *rozpoznawać problemy opiekuńcze osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej, wykorzystując w tym celu, np.: wywiad, obserwację, rozmowy indywidualne, dokumentację medyczną pacjenta,*
- *oceniać możliwości psychofizyczne osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w zakresie wykonywania czynności dnia codziennego, np.: prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych.*

Przykładowe zadanie 10.

Objęto opieką 70-letnią kobietę, samotnie mieszkającą w domu na wsi. Podopieczna złamała nogę i po przebytym złamaniu ma trudności w poruszaniu się po domu. Z wywiadu wynika, że nie posiada

rodziny, ani żadnych bliskich znajomych. Kobieta bardzo lubi robotki ręczne. Które z wymienionych działań opiekuńczych należy przede wszystkim zaplanować dla tej pacjentki?

- A. Codzienną toaletę całego ciała.
- B. Aktywne wypełnienie czasu wolnego.
- C. Pomoc w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.
- D. Zorganizowanie ćwiczeń usprawniających kończyny górne.

1.11. określać sposoby dezynfekcji, konserwowania i przechowywania przyborów i narzędzi stosowanych podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych,

czyli:

- *określać sposoby dezynfekcji przyborów i narzędzi stosowanych podczas zabiegów pielęgnacyjnych, np.: dezynfekcja za pomocą promieni UV, związków chloru, wysokiej temperatury,*
- *określać procedury dezynfekcji przyborów i narzędzi wykorzystywanych podczas zabiegów pielęgnacyjnych, np.: termometrów lekarskich, basenów, kaczek,*
- *określać warunki konserwowania i przechowywania przyborów i narzędzi stosowanych podczas zabiegów higienicznych, np.: worków na mocz, przyborów do toalety ciała.*

Przykładowe zadanie 11.

Który z wymienionych sposobów postępowania należy zastosować do zdezynfekowania tacy po wykonaniu toalety u pacjenta?

- A. Moczenie w roztworze środka dezynfekcyjnego.
- B. Mycie detergentem i spłukanie pod bieżącą wodą.
- C. Spryskanie preparatem do dezynfekcji w spray'u.
- D. Dezynfekcję parą wodną o temperaturze 100 °C

1.12. stosować przepisy prawa dotyczące wykonywanych zadań zawodowych,

czyli:

- *stosować przepisy prawa dotyczące sprawowania opieki nad osobami przewlekle chorymi i niesamodzielnymi, np.: ustawę o ochronie zdrowia psychicznego, ustawę o zakładach opieki zdrowotnej, ustawę o pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie sposobu zastosowania przymusu bezpośredniego,*
- *stosować akty prawne dotyczące pracy zawodowej opiekuna medycznego, np.: ustawę Kodeksu Pracy, rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej i sposobu jej przetwarzania.*

Przykładowe zadanie 12.

Na podstawie którego z wymienionych aktów prawnych opiekun medyczny może zastosować przymus bezpośredni wobec agresywnego podopiecznego?

- A. Karty praw pacjenta.
- B. Ustawy o pomocy społecznej.
- C. Ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.
- D. Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. wskazywać funkcje i czynności układów i narządów człowieka,

czyli:

- *wskazywać funkcje układów i narządów człowieka, np.: układu krążenia, układu płciowego, nerek, wątroby,*
- *wskazywać funkcje i czynności układów i narządów człowieka, np.: termoregulację ustroju, zapewnienie przepływu krwi w naczyniach, wydzielanie enzymów trawiennych.*

Przykładowe zadanie 13.

Rola trzustki w organizmie człowieka polega na

- A. neutralizacji toksyn.
- B. wydzielaniu enzymów trawiennych.
- C. wchłanianiu składników pokarmowych.
- D. usuwaniu szkodliwych produktów przemiany materii.

2.2. wskazywać zachowania zagrażające zdrowiu i życiu,

czyli:

- *wskazywać zachowania zagrażające zdrowiu, np.: palenie tytoniu, zażywanie leków w sposób niezgodny z zaleceniami lekarza, stosowanie niewłaściwej diety, prowadzenie siedzącego trybu życia, prowadzenie niehigienicznego trybu życia.*

Przykładowe zadanie 14.

Które postępowanie pacjenta w największym stopniu przyczynia się do wystąpienia osteoporozy?

- A. Stosowanie diety ubogiej w wapń.
- B. Stosowanie diety ubogiej w białko.
- C. Nadużywanie leków przeciwbólowych.
- D. Wykonywanie zbyt intensywnych ćwiczeń fizycznych.

2.3. dobierać czynności pielęgnacyjne dla osób chorych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych,

czyli:

- *dobierać czynności pielęgnacyjne dla osób chorych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych, np.: działania zapobiegające powstawaniu odleżyn, odparzeń, działania zapobiegające przykurczom i zniekształceniom.*

Przykładowe zadanie 15.

Objęto opieką podopiecznego leżącego, ze skłonnościami do powstawania odparzeń. Które z wymienionych działań pielęgnacyjnych najskuteczniej zapobiegają powstawaniu tych powikłań?

- A. Utrzymanie higieny miejsc narażonych na odparzenia, stosowanie luźnej, bawełnianej bielizny.
- B. Talkowanie miejsc narażonych na odparzenia, nakładanie opatrunków ochronnych.
- C. Częsta zmiana bielizny pościelowej, dokładne osuszanie skóry po umyciu.
- D. Stosowanie udogodnień, ćwiczenia relaksacyjne.

2.4. dobierać techniki wykonania czynności związanych z higieną ciała, przemieszczaniem, odżywianiem i wydalaniem,

czyli:

- *dobierać techniki wykonania czynności:*
 - *higienicznych, np.: technikę wykonania toalety jamy ustnej, toalety całego ciała, mycia włosów,*
 - *związanych z przemieszczeniem pacjenta, np.: technikę prześcielenia łóżka, przemieszczenia pacjenta z łóżka na nosze lub z wózka inwalidzkiego na łóżko,*
 - *związanych z odżywianiem pacjenta, np.: technikę karmienia, pojenia,*
 - *związanych z wydalaniem, zależnie od stanu zdrowia pacjenta, np.: technikę wykonania czynności związanych z wypróżnianiem pacjenta w łóżku, na krześle higienicznym.*

Przykładowe zadanie 16.

Mycie włosów u pacjenta z porażeniem czterokończynowym należy wykonać

- A. pod prysznicem w pozycji siedzącej.
- B. pod prysznicem w pozycji stojącej.
- C. w wannie.
- D. w łóżku.

2.5. określać czynności z zakresu wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych oraz działań opiekuńczych, z uwzględnieniem ich kolejności,

czyli:

- *określać kolejność czynności podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych, np.: karmienia przez zgłębnik, kąpieli w łóżku, mycia głowy,*
- *określać kolejność czynności dotyczących wykonywania działań opiekuńczych, np.: organizowania spaceru, wyjazdu do rodziny, działań związanych z pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego.*

Przykładowe zadanie 17.

Jaka jest właściwa kolejność czynności podczas wykonywania toalety jamy ustnej u pacjenta, który ma protezę zębową?

- A. Założenie rękawiczek, przygotowanie sprzętu, wyjęcie protezy zębowej, pędzlowanie jamy ustnej, uporządkowanie przyborów, udokumentowanie zabiegu, umycie i włożenie protezy.
- B. Przygotowanie sprzętu, założenie rękawiczek, wyjęcie protezy zębowej, pędzlowanie jamy ustnej, umycie i włożenie protezy, uporządkowanie przyborów, udokumentowanie zabiegu.
- C. Przygotowanie sprzętu, wyjęcie i umycie protezy zębowej, założenie rękawiczek, pędzlowanie jamy ustnej, uporządkowanie przyborów, założenie protezy, udokumentowanie zabiegu.
- D. Założenie rękawiczek, wyjęcie protezy zębowej, przygotowanie sprzętu, umycie i włożenie protezy, pędzlowanie jamy ustnej, udokumentowanie zabiegu, uporządkowanie przyborów.

2.6. dobierać materiały, środki, urządzenia, narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych,

czyli:

- *dobierać materiały, środki, urządzenia, narzędzia i przybory ze względu na rodzaj zabiegu, np.: zakładanie czepca przeciw wszawicy, wykonanie okładu zimnego wilgotnego,*
- *dobierać materiały, środki, urządzenia, narzędzia i przybory ze względu na ich właściwości, np.: opatrunki ochronne, wkładki urologiczne, podnośniki krzeselkowe, maty antypoślizgowe.*

Przykładowe zadanie 18.

Do mycia skóry wokół kolostomii należy zastosować

- A. eter.
- B. benzynę.
- C. spirytus 2%.
- D. wodę z mydłem.

2.7. wyjaśniać znaczenie przestrzegania higieny dla zdrowia,

czyli:

- *wyjaśniać znaczenie przestrzegania higieny, np.: w zapobieganiu szerzenia się chorób pasożytniczych, odzwierzęcych, chorób przewodu pokarmowego, profilaktyce stomatologicznej,*
- *wyjaśniać znaczenie przestrzegania higieny osobistej w kontaktach międzyludzkich, higieny psychicznej w profilaktyce zaburzeń psychosomatycznych.*

Przykładowe zadanie 19.

Używanie podczas zabiegów higienicznych własnych przyborów toaletowych zapobiega zakażeniu

- A. włośnicą.
- B. wszawicą.
- C. salmonellozą.
- D. toksoplazmozą.

2.8. wskazywać zachowania prozdrowotne,

czyli:

- *wskazywać zachowania sprzyjające zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego, np.: regularny tryb życia, aktywność fizyczna, badania profilaktyczne, stosowanie prawidłowej diety.*

Przykładowe zadanie 20.

Które zachowania pacjentów mają największy, pozytywny wpływ na ich zdrowie psychiczne i dobre relacje z innymi ludźmi?

- A. Realizowanie zainteresowań i podtrzymywanie kontaktów towarzyskich.
- B. Stosowanie prawidłowej diety i utrzymywanie dobrej kondycji fizycznej.
- C. Regularne badania profilaktyczne, częste wizyty u lekarza pierwszego kontaktu.
- D. Unikanie sytuacji konfliktowych, regularne ćwiczenia usprawniające.

2.9. dobierać sposoby aktywizowania pacjentów, sposoby komunikowania się z pacjentami oraz metody kompensowania utraconej sprawności zależnie od stanu zdrowia pacjentów,

czyli:

- *dobierać sposoby aktywizowania pacjentów i podopiecznych, np.: wypełnianie czasu wolnego w sposób czynny i atrakcyjny dla pacjentów, przyuczanie pacjentów do używania sprzętu ułatwiającego samodzielne wykonywanie podstawowych czynności pielęgnacyjnych, organizowanie spotkań towarzyskich,*
- *dobierać sposoby komunikowania się z pacjentami i podopiecznymi, np.: stosowanie komunikacji wielokanałowej w przypadku osób z zaburzeniami słuchu, osób niewidzących,*
- *dobierać metody kompensowania utraconej sprawności, np.: głośne czytanie pacjentom niewidzącym, stosowanie nasadek kompensacyjnych na sztucce dla osób z przykurczami lub porażeniami dłoni.*

Przykładowe zadanie 21.

Pacjent 40-letni, aktywny zawodowo, bardzo towarzyski, przeszedł operację resekcji odcinka jelita grubego. W wyniku operacji wyłoniono kolostomię. Sytuacja ta spowodowała, że pacjent unika kontaktów z ludźmi, obawia się powrotu do pracy, zaobserwowano wyraźnie zaniżoną samoocenę. Który sposób aktywizowania pacjenta należy uznać za najbardziej właściwy w zaistniałej sytuacji?

- A. Spotkanie z aktywnymi osobami po podobnym zabiegu.
- B. Grupowe wyjście do kina lub teatru.
- C. Spotkanie z kolegami z pracy.
- D. Wizytę u psychologa.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. stosować przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz przepisy sanitarne podczas wykonywania działań opiekuńczych oraz czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,

czyli:

- *stosować przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, np.: stosować zalecane środki ochrony indywidualnej, obowiązujące przepisy dotyczące masy podnoszonych przedmiotów i pacjentów,*
- *stosować przepisy sanitarne podczas wykonywania działań opiekuńczych oraz czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osób chorych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych np.: przepisy dotyczące postępowania ze zużytymi workami stomijnymi, zabrudzoną bielizną osobistą, materiałem zakaźnym.*

Przykładowe zadanie 22.

Przedstawiony piktogram informuje o wystąpieniu niebezpieczeństwa w postaci

- A. działania bardzo silnego pola magnetycznego.
- B. występowania substancji radioaktywnych.
- C. porażenia prądem elektrycznym.
- D. skażenia materiałem zakaźnym.

3.2. stosować zasady aseptyki i antyseptyki w podejmowanych czynnościach pielęgnacyjnych i działaniach opiekuńczych,

czyli:

- *stosować zasady aseptyki i antyseptyki w podejmowanych działaniach pielęgnacyjno – opiekuńczych, np.: podczas pielęgnowania pacjenta z opatrzonymi ranami, wymiany worków na mocz, higienicznego mycia rąk.*

Przykładowe zadanie 23.

Po jakim zabiegu higienicznym lub pielęgnacyjnym należy bezwzględnie wykonać higieniczne mycie rąk?

- A. Po przemieszczeniu pacjenta w łóżku za pomocą maty ślizgowej.
- B. Po wykonaniu czynności gospodarczych w domu pacjenta.
- C. Po zmianie zabrudzonej bielizny pościelowej pacjenta.
- D. Po wykonaniu pacjentowi kompresu ochładzającego.

3.3. przewidywać zagrożenia występujące podczas wykonywania działań opiekuńczych oraz czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,

czyli:

- *przewidywać zagrożenia dla pacjenta, występujących podczas wykonywania czynności pielęgnacyjnych, np.: związane z karmieniem pacjenta z zaburzonym odruchem połykania, przemieszczaniem pacjenta poza łóżko,*
- *przewidywać zagrożenia dla opiekuna medycznego występujących podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, np.: niebezpieczeństwa wynikające z kontaktu z wydalinami i wydzielinami pacjenta, zagrożenia związane z agresywnym zachowaniem pacjentów, niebezpieczeństwo pojawienia się zespołu wypalenia zawodowego.*

Przykładowe zadanie 24.

Jeśli podczas przemieszczania unieruchomionego pacjenta w łóżku opiekun nie przestrzega obowiązujących zasad postępowania, to pacjentowi grozi

- A. uraz układu kostno stawowego.
- B. niewydolność oddechowa.
- C. spadek ciśnienia krwi.
- D. przykurcz kończyn.

3.4. stosować procedury postępowania z odpadami medycznymi,

czyli:

- *stosować procedury postępowania z odpadami medycznymi zależnie od ich rodzaju, np.: z odpadami specjalnymi, odpadami zakaźnymi, igłami.*

Przykładowe zadanie 25.

Na podstawie przytoczonych przepisów określ, które z wymienionych odpadów medycznych należy umieszczać w sztywnych, mechanicznie odpornych na przecięcie oraz odpornych na działanie wilgoci pojemnikach jednorazowego użytku.

*Fragment ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA z dnia 23 sierpnia 2007 r.
w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.*

§ 4.

1.
2.
3. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbiera się w sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie bądź przecięcie pojemnikach jednorazowego użycia. Pojemniki te umieszcza się w miejscach powstawania odpadów.
4.

§ 5

1.
2. Odpady zakaźne inne niż wymienione w § 4 ust. 3 gromadzi się w workach koloru czerwonego.

3. Odpady specjalne gromadzi się w workach koloru żółtego.
4. Pozostałe odpady medyczne inne niż wymienione w § 4 ust. 3 gromadzi się w workach koloru niebieskiego.
5. (.....)

- A. Zabrudzone pampersy.
- B. Używane zgłębniki żołądkowe.
- C. Zużyte ręczniki papierowe.
- D. Igły po wykonaniu iniekcji.

3.5. organizować stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii,

czyli:

- *organizować stanowisko pracy w taki sposób, aby zgromadzony sprzęt i materiały nie utrudniały przemieszczania się pracownika oraz zapewniały bezpieczny dostęp do pacjenta,*
- *dobierać takie elementy wyposażenia stanowiska pracy, które umożliwiają, np.: przyjęcie wygodnej pozycji i swobodę wykonywania czynności manualnych, wyeliminowanie lub ograniczenie czynników nadmiernie obciążających układ mięśniowo-szkieletowy, wzrok, słuch.*

Przykładowe zadanie 26.

Określ na podstawie danych w tabeli, jakie powinno być natężenie oświetlenia w pomieszczeniu, w którym opiekun medyczny ma dezynfekować sprzęt po wykonaniu toalety pacjenta.

- A. 200 lx
- B. 300 lx
- C. 500 lx
- D. 1000 lx

Wymagania oświetleniowe w pomieszczeniach opieki zdrowotnej (na podstawie EN 12464-1:2002)	
Rodzaj wnętrza, zadania lub czynności	Natężenie oświetlenia lx
Pokoje opieki medycznej	500
Łazienki i toalety dla pacjentów	200
Pokoje dezynfekcji	300
Badania i zabiegi	1000
Składy i magazyny	100

3.6. stosować zasady udzielania pierwszej pomocy osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia,

czyli:

- *stosować zasady udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia, np.: w zawale mięśnia sercowego, zapaści, zadławieniu,*
- *stosować zasady udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia, np.: pomoc w wykonywaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej, ułożenia pacjenta w pozycji bezpiecznej, wykonanie manewru Heimlicha.*

Przykładowe zadanie 27.

Pacjent spożywał posiłek w pozycji siedzącej i zachłysnął się napojem. Krztusi się, nie może wziąć głębszego oddechu. Co w pierwszej kolejności powinien zrobić opiekun medyczny udzielając mu pierwszej pomocy?

- A. Uderzyć pacjenta pięciokrotnie między łopatki i ucisnąć nadbrzusze.
- B. Ułożyć pacjenta w pozycji bocznej ustalonej i kontrolować oddech.
- C. Ułożyć pacjenta w pozycji przeciwwstrząsowej.
- D. Wykonać u pacjenta sztuczne oddychanie.

3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- A. bez podatku dochodowego.
- B. określoną w umowie o pracę.
- C. obliczoną do wypłaty.
- D. pomniejszoną o składki ZUS.

1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks pracy, deklaracja ZUS,

- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- Czek potwierdzony.
- Polecenie przelewu.
- Faktura VAT.
- Weksel prosty.

1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- Umowy – zlecenia.
- Umowy o dzieło.
- Umowy o pracę.
- Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- *analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,*
- *analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,*
- *analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.*

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przesyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNANÓW ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,
- sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,
- sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	Symbol PKWiU	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	55.10.10	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	8%	16,00 zł	zł
Razem:					200,00 zł	8%	16,00 zł	zł
W tym:						zw 23% 8% 0%	16,00 zł	X
Do zapłaty:								zł

- A. 108 zł
- B. 116 zł
- C. 208 zł
- D. 216 zł

2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy,

czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” S.A. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” S.A. ul. Wiosenna 1 <small>/pieczęć nagłkową pracodawcy/</small> 60-623 Poznań <small>/numer REGON – EKD</small> 012 775 62	Poznań 2011.01.06 <small>/miejscowość i data/</small>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2011 roku	
<small>/data zawarcia umowy/</small>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<small>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	
a Anną Jabłońską, Poznań ul. Biała 12	
<small>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</small>	
zawarta na czas nieokreślony	
<small>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</small>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
<small>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</small>	
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
2. Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2011. roku	
06.01. 2011 <i>A. Jablonska</i> <small>/data i podpis pracownika/</small>	MNowak <small>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>

4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część I

Zadanie 1	A	Zadanie 10	C	Zadanie 19	B
Zadanie 2	A	Zadanie 11	C	Zadanie 20	A
Zadanie 3	B	Zadanie 12	D	Zadanie 21	A
Zadanie 4	D	Zadanie 13	B	Zadanie 22	D
Zadanie 5	A	Zadanie 14	A	Zadanie 23	C
Zadanie 6	D	Zadanie 15	A	Zadanie 24	A
Zadanie 7	C	Zadanie 16	D	Zadanie 25	D
Zadanie 8	B	Zadanie 17	B	Zadanie 26	B
Zadanie 9	D	Zadanie 18	D	Zadanie 27	A

Część II

- Zadanie 1 **B** Zadanie 2 **B** Zadanie 3 **C** Zadanie 4 **D** Zadanie 5 **D** Zadanie 6 **A**

III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument Twoją tożsamość.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego etapu praktycznego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz arkusz egzaminacyjny z zadaniem egzaminacyjnym.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- nazwę i symbol cyfrowy zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu,
- zadanie egzaminacyjne z dokumentacją do jego wykonania,
- „Informację dla zdającego” (zawierającą informacje o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego oraz wskazania dotyczące wykonywania zadania),
- formularz pt. „PLAN DZIAŁANIA” (miejsce na obliczenia, rysunki lub szkice).

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się na stronie tytułowej w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek.

Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”. Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym oraz instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń znajdujących się na stanowisku. Czas na te czynności wynosi 20 minut i nie jest wliczany do czasu etapu praktycznego. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa 180 minut (3 godziny zegarowe). W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje:

- zaplanowanie przez Ciebie działań związanych z wykonaniem zadania i zapisanie ich w formularzu „PLAN DZIAŁANIA” – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- zorganizowanie stanowiska pracy odpowiednio do działań, jakie będziesz wykonywał – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- wykonanie działań, w tym operacji technologicznych pozwalających na uzyskanie zamierzonego efektu zgodnie z warunkami określonymi w zadaniu – na tę część zadania przeznacz minimum 2 godziny zegarowe, pamiętaj o uporządkowaniu stanowiska po zakończeniu pracy,

- zaprezentowanie efektu wykonanego zadania z uwzględnieniem uzasadnienia sposobu wykonania oraz oceny jakości – na tę część zadania będziesz miał ok.10 minut.

Postępuj zgodnie z „Instrukcją do wykonania zadania”

Pamiętaj! Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie!

Powinieneś wykonywać czynności z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, a także:

- zwracaj uwagę na ład i porządek na stanowisku pracy,
- uporządkuj stanowisko po wykonaniu zadania,
- zgłoś przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego gotowość do zaprezentowania efektu wykonanego zadania.

Podczas wykonywania zadania egzaminacyjnego przewodniczący i członkowie zespołu egzaminacyjnego będą oceniać na bieżąco Twoją pracę, nie będą mogli udzielać Ci żadnych wyjaśnień.

Przewodniczący może przerwać egzamin, jeżeli Twoje działania zagrażają bezpieczeństwu Twojemu lub obecnych w sali egzaminacyjnej osób.

Jeśli wcześniej zakończyłeś wykonywanie zadania, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z tematu — wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. określać problemy higieniczne i opiekuńcze na podstawie dokumentacji medycznej, w tym karty indywidualnej pielęgnacji osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,**
- 1.2. sporządzić plan działań obejmujących wykonanie czynności higienicznych oraz pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,**
- 1.3. sporządzić wykaz materiałów, środków, przyborów i sprzętu medycznego, niezbędnych do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,**

czyli:

- *zapoznać się ze stanem zdrowia osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej analizując dokumentację medyczną,*
- *sporządzić w formularzu PLAN DZIAŁANIA wykaz problemów higienicznych i pielęgnacyjnych osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej,*
- *zapisać w formularzu PLAN DZIAŁANIA kolejne czynności niezbędne do wykonania określonych prac higienicznych i pielęgnacyjnych z zakresu opieki nad osobą chorą, niepełnosprawną lub niesamodzielną,*
- *sporządzić w formularzu PLAN DZIAŁANIA wykaz materiałów i środków niezbędnych do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *sporządzić w formularzu PLAN DZIAŁANIA wykaz przyborów i sprzętu niezbędnego do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *sporządzenie wykazu problemów higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *zapisanie kolejnych czynności niezbędnych do wykonania określonych zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *sporządzenie wykazu materiałów i środków niezbędnych do realizacji zadania,*
- *sporządzenie wykazu przyborów i sprzętu niezbędnych do realizacji zadania.*

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, środki, przybory, urządzenia i sprzęt niezbędny do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,**
- 2.2. ocenić stan techniczny sprzętu medycznego, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,**

2.3. dobrać odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej,

czyli:

- *zgromadzić na stanowisku pracy materiały, środki, przybory, urządzenia, i sprzęt niezbędny do wykonania zadania,*
- *rozmieścić na stanowisku pracy materiały, środki, przybory, urządzenia, i sprzęt zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy,*
- *sprawdzić stan techniczny urządzeń i sprzętu,*
- *dobrać odzież ochronną i środki ochrony osobistej odpowiednie do wykonywanego zadania.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *zgromadzenie na stanowisku pracy materiałów i środków,*
- *zgromadzenie na stanowisku pracy przyborów, narzędzi i sprzętu,*
- *rozmieszczenie na stanowisku pracy materiałów, środków, przyborów, narzędzi i sprzętu,*
- *dobór odzieży ochronnej i środków ochrony osobistej,*
- *sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy stanu technicznego narzędzi i sprzętu pod względem sprawności i bezpieczeństwa użytkownika.*

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematem:

3.1. Wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej:

- 3.1.1. przygotować osobę chorą, niepełnosprawną i niesamodzielną do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,**
- 3.1.2. wykonać czynności higieniczne,**
- 3.1.3. wykonać czynności związane z utrzymaniem czystości i estetyki łóżka,**
- 3.1.4. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeby odżywiania,**
- 3.1.5. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeby wydalania,**
- 3.1.6. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,**
- 3.1.7. zapewnić bezpieczeństwo osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,**
- 3.1.8. posłużyć się urządzeniami, narzędziami i przyborami, zgodnie z ich przeznaczeniem, podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,**
- 3.1.9. wykonać dezynfekcję i mycie narzędzi oraz przyborów używanych do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,**
- 3.1.10. udokumentować wykonane czynności higieniczne i pielęgnacyjne,**

3.1.11. utrzymać porządek na stanowisku pracy,

3.1.12. posegregować odpady medyczne,

czyli:

- *zapoznać się z zaleceniami zamieszczonymi w dokumentacji medycznej osoby chorej, niepełnosprawnej lub niesamodzielnej,*
- *przygotować osobę chorą, niepełnosprawną i niesamodzielną do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *wyjaśnić osobie chorej, niepełnosprawnej lub niesamodzielnej jakie czynności będzie miała wykonywane,*
- *wykonywać czynności zgodnie z algorytmem postępowania i procedurami,*
- *utrzymywać kontakt słowny z osobą chorą, niepełnosprawną lub niesamodzielną podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *zapewnić bezpieczeństwo i wygodę osobie chorej, niepełnosprawnej lub niesamodzielnej podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *utrzymywać porządek przy łóżku chorego podczas wykonywania zadania,*
- *prawidłowo posługiwać się urządzeniami, narzędziami i przyborami podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *stosować właściwe środki do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *stosować obowiązujące przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *wykonać dezynfekcję, mycie przyborów oraz sprzętu używanego do wykonywania zadania,*
- *uporządkować stanowisko pracy po wykonaniu zadania,*
- *segregować odpady medyczne,*
- *udokumentować wykonanie zabiegów.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *przygotowanie chorej do zabiegów,*
- *przygotowanie sali do zabiegów,*
- *wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych zgodnie z algorytmem postępowania, zasadami oraz treścią zadania, z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *poprawność posługiwania się narzędziami i przyborami podczas wykonania zadania egzaminacyjnego,*
- *utrzymywanie kontaktu słownego podczas wykonywania zadania,*
- *zapewnienie bezpieczeństwa i wygodę osoby chorej, niepełnosprawnej lub niesamodzielnej podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,*
- *utrzymanie porządku na stanowisku pracy podczas wykonywania zadania,*
- *wykonanie dezynfekcji, mycia przyborów i sprzętu,*
- *segregowanie odpadów medycznych,*

- *udokumentowanie wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych.*

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,

4.2. ocenić jakość wykonanego zadania,

czyli:

- *uzasadnić wybór techniki do wykonania zadania, w tym kolejność wykonywanych czynności,*
- *porównać przebieg wykonywanego zadania z planem pracy, wskazać ewentualne rozbieżności,*
- *ocenić jakość wykonanych zabiegów.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *uzasadnienie wybranej techniki wykonania zadania, w tym kolejności wykonywanych czynności,*
- *poprawność wykonania czynności, zgodnie z obowiązującymi zasadami.*

3. Przykład zadania do tematu:

Wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej.

W oddziale kardiologicznym szpitala miejskiego przebywa chora w wieku 65 lat, w czwartej dobie po zawale mięśnia sercowego. Chora jest osobą leżącą. Można z nią nawiązać kontakt słowny. Ze względu na stan zdrowia i ogólne osłabienie nie może samodzielnie wykonywać czynności higienicznych. Wymaga pomocy przy podnoszeniu i obracaniu na bok. Wykonaj mycie całego ciała chorej w łóżku. Podczas realizacji zadania przestrzegaj zasad wykonywania czynności higienicznych, wskazówek zawartych w instrukcji oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania egzaminacyjnego wynosi 180 minut.

Uwaga:

Czynności higieniczne będą wykonywane na fantomie.

Instrukcja do wykonania zadania

Aby bezpiecznie i poprawnie wykonać zadanie:

1. Przeanalizuj dokładnie treść zadania i załączoną dokumentację medyczną.
2. Zapisz w formularzu PLAN DZIAŁANIA wykazy:
 - problemów higienicznych i opiekuńczych chorej,
 - czynności wykonywane podczas mycia chorej w łóżku,
 - materiałów i środków potrzebnych do mycia chorej w łóżku,
 - przyborów i sprzętu potrzebnego do mycia chorej w łóżku.
3. Zorganizuj stanowisko pracy. Sprawdź jakie przybory i środki posiada chora oraz pobierz brakujące przybory, sprzęt i środki.

4. Sprawdź poprzez oględziny stan techniczny sprzętu.
5. Przybory, sprzęt i środki zgromadź przy łóżku chorej i rozmieść tak, by nie przeszkadzały podczas wykonywania czynności higienicznych.
6. Pobierz środki ochrony indywidualnej niezbędne przy wykonywaniu mycia chorej w łóżku.
7. Nawiąż kontakt słowny z osobą chorą, zapytaj o zgodę na wykonywanie czynności i wyjaśnij jakie czynności będziesz wykonywał.
8. Wykonaj szybko i sprawnie mycie chorej zgodnie z algorytmem postępowania i obowiązującymi procedurami.
9. Utrzymuj kontakt słowny z osobą chorą podczas wykonywania mycia.
10. Zapewnij bezpieczeństwo i wygodę osobie chorej podczas wykonywania zabiegu.
11. Po zakończeniu zadania uporządkuj stanowisko pracy, zdezynfekuj i umyj przybory oraz sprzęt używany do zabiegu.
12. Dokonaj segregacji odpadów medycznych.
13. Udokumentuj wykonanie zadania przez złożenie podpisu w KARCIE OBSERWACJI I INDYWIDUALNEJ PIELEGNACJI CHOREGO (Załącznik 1.).
14. Zgłoś egzaminatorowi przez podniesienie ręki gotowość do prezentacji i wykonania zadania.
15. Podczas prezentacji wymień i omów etapy wykonywanego zadania, uzasadnij kolejność wykonywanych czynności posługując się terminologią zawodową.
16. Oceń jakość wykonywanych przez siebie czynności podczas wykonywania zabiegu.

Załącznik 1.

Oddział . *Kardiologiczny...***KARTA OBSERWACJI I INDYWIDUALNEJ PIELĘGNACJI CHOREGO**Nazwisko i imię.. *Ewa . ..Nowak...* PESEL*33041206506* Nr historii choroby. *1780*

DATA...30.01.2008r			DATA.....		
Zabiegi pielęgnacyjne	Godzina	Podpis	Zabiegi pielęgnacyjne	Godzina	Podpis
<i>Mycie całego ciała</i>					
<i>Oklepywanie/Nacieranie</i>					
<i>Karmienie</i>					
<i>Zmiana pozycji</i>					
<i>Gimnastyka oddechowa</i>					
<i>Podanie basenu</i>					
<i>Obiad - karmienie</i>					
<i>Słanie łóżka</i>					
<i>Gimnastyka oddechowa</i>					
REJESTRACJA ODLEŻYN					
KLASYFIKACJA ODLEŻYN Stadium 0 - brak odleżyn - zdrowa skóra. Stadium I - zaczerwienienie lub zblednięcie skóry. Stadium II - odleżyna nie przekraczająca grubości kości.			Stadium III - odleżyna drążąca w głąb tkanki podskórnej. Stadium IV - odleżyna głęboko drążąca do mięśni, powięzi i stawów, niebezpieczeństwo posocznicy.		

PLAN DZIAŁANIA

1. Wykaz problemów higienicznych i opiekuńczych chorej:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Wykaz zaplanowanych czynności niezbędnych do wykonania mycia chorej w łóżku:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Wykaz materiałów i środków potrzebnych do wykonania mycia chorej w łóżku:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Wykaz przyborów i sprzętu potrzebnych do wykonania mycia chorej w łóżku:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kryteria poprawnego wykonania zadania:

Zaplanowanie zadania jest poprawne, jeśli:

- zapiszesz w *PLANIE DZIAŁANIA* wykazy problemów higienicznych i opiekuńczych chorej: chora nie wstaje, jest osłabiona, wymaga pomocy przy podnoszeniu, wymaga pomocy przy zmianie pozycji.
- zapiszesz w *PLANIE DZIAŁANIA* wykaz zaplanowanych czynności: obluźnienie wierzchniego przykrycia, mycie zębów, zdjęcie koszuli, mycie twarzy, uszu i szyi, mycie kończyn górnych, mycie klatki piersiowej i brzucha, mycie pleców i pośladków, nacieranie pleców i pośladków, założenie koszuli, mycie kończyn dolnych, podmycie, uczesanie.
- zapiszesz w *PLANE DZIAŁANIA* wykaz materiałów i środków: pasta do zębów, mydło, spirytus 70%, środek do dezynfekcji sprzętu.
- zapiszesz w *PLANIE DZIAŁANIA* wykaz przyborów i sprzętu: szczoteczka do zębów, szczoteczka do paznokci, kubek, grzebień, miska do mycia, dzbanek, basen, nożyczki do paznokci, miska nerkowata, dwie gąbki lub myjki, ręczniki - gruby i cienki, koszula nocna, parawan, taca, krzesło, stolik przyłóżkowy.

Zorganizowanie stanowiska pracy jest poprawne, jeśli:

- pobierzesz i rozmieścisz zachowując porządek materiały i środki: pastę do zębów, mydło, spirytus 70%, środek do dezynfekcji sprzętu,
- pobierzesz i rozmieścisz zachowując porządek przybory i sprzęt: szczoteczka do zębów, szczoteczka do paznokci, kubek, grzebień, miska do mycia, dzbanek, basen, nożyczki do paznokci, miska nerkowata, dwie gąbki lub myjki, ręczniki - gruby i cienki, koszula nocna, parawan, taca, krzesło, szafka przyłóżkowa,
- sprawdzisz stan przyborów i sprzętu niezbędnych do wykonania zadania,
- dobierzesz środki ochrony indywidualnej np. rękawiczki lateksowe.

Wykonanie zadania jest poprawne, jeśli zachowujesz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i przepisy sanitarno-epidemiologiczne:

- zapoznasz się z zapisami w karcie gorączkowej oraz *KARCIE OBSERWACJI I INDYWIDUALNEJ PIELĘGNACJI CHOREGO*,
- poinformujesz chorą jakie czynności będzie miała wykonywane,
- przygotujesz salę chorej do wykonywania zabiegu: osłonisz łóżko parawanem, umyjesz ręce, przygotujesz zestaw przyborów toaletowych, basen postawisz np. na taborecie nalejesz wodę do miski, później do dzbanka, sprawdzisz temperaturę wody w misce i dzbanku,
- wykonasz kolejne czynności zgodnie z algorytmem postępowania i procedurami: założysz rękawiczki, obluźnisz koc, wykonasz toaletę jamy ustnej, zdjęcie koszuli, mycie twarzy, uszu i szyi, mycie kończyn górnych, mycie klatki piersiowej, mycie brzucha, mycie pleców i pośladków, oklepywanie pleców i smarowanie pośladków, założenie koszuli, mycie kończyn dolnych, podmycie, uczesanie chorej,

III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument Twoją tożsamość.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego etapu praktycznego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz arkusz egzaminacyjny z zadaniem egzaminacyjnym.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- nazwę i symbol cyfrowy zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu,
- zadanie egzaminacyjne z dokumentacją do jego wykonania,
- „Informację dla zdającego” (zawierającą informacje o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego oraz wskazania dotyczące wykonywania zadania),
- formularz pt. „PLAN DZIAŁANIA”(miejsce na obliczenia, rysunki lub szkice).

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się na stronie tytułowej w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek.

Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”. Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym oraz instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń znajdujących się na stanowisku. Czas na te czynności wynosi 20 minut i nie jest wliczany do czasu etapu praktycznego. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa 180 minut (3 godziny zegarowe). W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje:

- zaplanowanie przez Ciebie działań związanych z wykonaniem zadania i zapisanie ich w formularzu „PLAN DZIAŁANIA” – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- zorganizowanie stanowiska pracy odpowiednio do działań, jakie będziesz wykonywał – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- wykonanie działań, w tym operacji technologicznych pozwalających na uzyskanie zamierzonego efektu zgodnie z warunkami określonymi w zadaniu – na tę część zadania przeznacz minimum 2 godziny zegarowe, pamiętaj o uporządkowaniu stanowiska po zakończeniu pracy,

IV. ZAŁĄCZNIKI

1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: **opiekun medyczny**

symbol cyfrowy: **513[02]**

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I – zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. stosować terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, higieny i promocji zdrowia;
- 1.2. posługiwać się podstawową terminologią z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii, pielęgniarstwa i pielęgnowania;
- 1.3. rozpoznawać układy i narządy człowieka;
- 1.4. określać wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka;
- 1.5. określać drogi szerzenia się chorób;
- 1.6. określać przeznaczenie sprzętu, narzędzi i przyborów stosowanych podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 1.7. określać przeznaczenie podstawowego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego;
- 1.8. rozróżniać podstawowe procesy patologiczne i wskazywać ich przyczyny;
- 1.9. rozróżniać zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne i pielęgniarstwa;
- 1.10. rozpoznawać problemy opiekuńcze osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej;
- 1.11. określać sposoby dezynfekcji, konserwowania i przechowywania przyborów i narzędzi stosowanych podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 1.12. stosować przepisy prawa dotyczące wykonywanych zadań zawodowych.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. wskazywać funkcje i czynności układów i narządów człowieka;
- 2.2. wskazywać zachowania zagrażające zdrowiu i życiu;
- 2.3. dobierać czynności pielęgnacyjne dla osób chorych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych;
- 2.4. dobierać techniki wykonania czynności związanych z higieną ciała, przemieszczaniem, odżywianiem i wydalaniem;
- 2.5. określać czynności z zakresu wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych oraz działań opiekuńczych, z uwzględnieniem ich kolejności;

- 2.6. dobierać materiały, środki, urządzenia, narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 2.7. wyjaśniać znaczenie przestrzegania higieny dla zdrowia;
- 2.8. wskazywać zachowania prozdrowotne;
- 2.9. dobierać sposoby aktywizowania pacjentów, sposoby komunikowania się z pacjentami oraz metody kompensowania utraconej sprawności zależnie od stanu zdrowia pacjentów.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. stosować przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz przepisy sanitarne podczas wykonywania działań opiekuńczych oraz czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej;
- 3.2. stosować zasady aseptyki i antyseptyki w podejmowanych czynnościach pielęgnacyjnych i działaniach opiekuńczych;
- 3.3. przewidywać zagrożenia występujące podczas wykonywania działań opiekuńczych oraz czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej;
- 3.4. stosować procedury postępowania z odpadami medycznymi;
- 3.5. organizować stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii;
- 3.6. stosować zasady udzielania pierwszej pomocy osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia.

Część II – zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z zakresu funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;

- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z tematu - wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. określać problemy higieniczne i opiekuńcze na podstawie dokumentacji medycznej, w tym karty indywidualnej pielęgnacji osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej;
- 1.2. sporządzić plan działań obejmujących wykonanie czynności higienicznych oraz pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej;
- 1.3. sporządzić wykaz materiałów, środków, przyborów i sprzętu medycznego, niezbędnych do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.4. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, środki, przybory, urządzenia i sprzęt niezbędny do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2.5. ocenić stan techniczny sprzętu medycznego, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego;
- 2.6. dobrać odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematem:

3.1. Wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej:

- 3.1.1. przygotować osobę chorą, niepełnosprawną i niesamodzielną do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 3.1.2. wykonać czynności higieniczne;
- 3.1.3. wykonać czynności związane z utrzymaniem czystości i estetyki łóżka;
- 3.1.4. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeby odżywiania;
- 3.1.5. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeby wydalania;
- 3.1.6. pomóc osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego;

- 3.1.7. zapewnić bezpieczeństwo osobie chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 3.1.8. posłużyć się urządzeniami, narzędziami i przyborami, zgodnie z ich przeznaczeniem, podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 3.1.9. wykonać dezynfekcję i mycie narzędzi oraz przyborów używanych do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych;
- 3.1.10. udokumentować wykonane czynności higieniczne i pielęgnacyjne;
- 3.1.11. utrzymać porządek na stanowisku pracy;
- 3.1.12. posegregować odpady medyczne.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowiska do wykonania zadania egzaminacyjnego objętego tematem – wykonanie określonych czynności higienicznych lub pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej:

Stanowisko do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby chorej, niepełnosprawnej i niesamodzielnej, wyposażone w urządzenia sanitarne z dostępem do zimnej i ciepłej wody. Łóżka, materace, szafki przyłóżkowe, taborety, parawany, drabinki, przybory i środki higieniczne, bielizna pościelowa i osobista, ręczniki, kosz na brudną bieliznę, kaczki, baseny, sprzęt do udogodnień dla osób chorych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych, trzy fantomy do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, termometry elektroniczne, aparaty do mierzenia ciśnienia, bańki lekarskie, wózek inwalidzki, środki do dezynfekcji sprzętu medycznego i powierzchni. Pojemniki na odpady medyczne. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy zawodu Wersja arkusza X Y Z U W

PESEL

Miejsce na naklejkę
z nr PESEL

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

Data urodzenia zdającego

dzień miesiąc rok

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

T-082